

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงกึ่ง-ทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโสัง อำเภอบ้านโสัง จังหวัดลำพูน

วิธีการดำเนินการศึกษา

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโสังจังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2553 จำนวน 284 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/6 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโสังจังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2553 จำนวน 42 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

กิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา จำนวน 8 กิจกรรม ได้แก่

1. พัฒนาการทางเพศ
2. สัมพันธภาพและความรัก
3. รู้เท่าทันอารมณ์ทางเพศ
4. คู่ม่ຸกัน
5. ความเบี่ยงเบนทางเพศ
6. ทักษะการปฏิเสธ
7. ทักษะการคิด ตัดสินใจและแก้ไขปัญหา
8. การวิเคราะห์พฤติกรรมเสี่ยง

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษากึ่ง-ทดลอง (Semi-Experimental Research) แบบกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโสง อำเภอบ้านโสง จังหวัดลำพูน

ขั้นตอนดำเนินการศึกษา

1. สำรวจข้อมูลทั่วไปของนักเรียน
2. สำรวจความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา โดยนำแบบทดสอบไปประเมินก่อนเรียน
3. สร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา จำนวน 8 แผน
4. นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา จำนวน 8 แผน ไปใช้กับนักเรียน
5. ประเมินความพึงพอใจ โดยนำแบบประเมินความพึงพอใจไปประเมินกับนักเรียน
6. ทดสอบหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. สร้างแบบทดสอบเรื่องเพศศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้
 - ศึกษาแนวทางการสร้างแบบทดสอบ จากแนวทางการวัดผลประเมิน การเรียนตาม

หลักสูตร และเอกสารที่เกี่ยวข้องโดย

- วิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ศึกษาเนื้อหาที่ใช้ในการสร้างแบบทดสอบเป็นแบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์ทั้งหมด

- นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ตรวจสอบและประเมินคุณภาพของแบบทดสอบ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

- นำแบบทดสอบจำนวน 60 ข้อไปทดสอบกับนักเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนนักเรียนห้อง ม.3/1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ตรวจให้คะแนน โดยให้คะแนนข้อที่ถูก 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิด 0 คะแนน

- นำคะแนนที่ได้ จากการทดสอบมาหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยคัดเลือกข้อทดสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.02 - 0.08 และมีอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

- คัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายระหว่าง 0.02 - 0.08 และมีอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ผู้ศึกษาได้คัดเลือกข้อสอบที่จะนำมาใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 40 ข้อ

- นำแบบทดสอบที่ผ่านเกณฑ์ไปใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนกับนักเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน

2. การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

2. สร้างแผนการจัดกิจกรรม(โดยปรับปรุงจากคู่มือการสอนเพศศาสตร์ศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของศูนย์วิจัยและพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและคู่มือการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ขององค์การแพท)ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมถูกต้อง จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอ

3. การลงมือปฏิบัติ แผนการจัดกิจกรรม 1 แผน ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง กำหนดเนื้อหาให้นักเรียนศึกษา โดยร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อยและรายบุคคล ประเมินจากการทำใบงาน การอภิปราย การสรุปความรู้ และแบบทดสอบ

ตาราง 1 แผนกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

แผนที่	เรื่อง	ทักษะชีวิต	เครื่องมือการประเมิน
1	พัฒนาการทางเพศ	การตระหนักรู้ในตน	ใบงาน การอภิปราย การสรุปความรู้
2	สัมพันธภาพและความรัก	การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	ใบงาน การอภิปราย การสรุปความรู้
3	รู้เท่าทันอารมณ์เพศ	การจัดการกับอารมณ์และความเครียด	ใบงาน การอภิปราย การสรุปความรู้

ตาราง 1 (ต่อ) แผนกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

แผนที่	เรื่อง	ทักษะชีวิต	เครื่องมือการประเมิน
4	คุมกั้มกัน	การตระหนักรู้ในตน	ใบงาน การอภิปราย การสรุปความรู้
5	ความเบี่ยงเบนทางเพศ	การตระหนักรู้ในตนและการ เห็นใจผู้อื่น	ใบงาน การอภิปราย การสรุปความรู้
6	ทักษะการปฏิเสธ	การตัดสินใจและการแก้ปัญหา	ใบงาน การแสดงบทบาทสมมติ การสรุปความรู้
7	ทักษะการคิด ตัดสินใจและแก้ไข ปัญหา	การคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหา	ใบงาน การอภิปราย การสรุปความรู้
8	การวิเคราะห์ พฤติกรรมเสี่ยง	การคิดวิเคราะห์และการ แก้ปัญหา	ใบงาน การอภิปราย การสรุปความรู้

จากตาราง 1 เป็นการแสดงแผนกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/6 ในภาคเรียนที่ 2 / 2553 ซึ่งมีอยู่จำนวนทั้งหมด 8 แผนด้วยกัน ซึ่งในแต่ละ
แผนก็จะประกอบด้วยหัวข้อเรื่อง ทักษะชีวิตที่ต้องการเน้น และเครื่องมือที่ใช้ประเมินในแต่ละแผน
เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ

- ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามจากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- กำหนดรูปแบบของแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิดมีลักษณะการตอบแบบ
มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับของเบสท์ (Best)
- นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างเสร็จแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
เพื่อปรับปรุงแก้ไข
- นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
3/6 จำนวน 42 คน หลังจากเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาแล้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาคำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโสง อำเภอบ้านโสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 35 จำนวน 42 คน โดยใช้แบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา จำนวน 40 ข้อ แล้วนำมาตรวจให้คะแนน

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา ที่สร้างและปรับปรุงขึ้นใช้สอนในคาบกิจกรรมแนะแนว โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 1 แผนต่อ 1 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 1 คาบ จำนวน 8 แผน จำนวน 8 สัปดาห์ ดังนี้

ครั้งที่ 1	เรื่องพัฒนาการทางเพศ
ครั้งที่ 2	เรื่องสัมพันธภาพและความรัก
ครั้งที่ 3	เรื่องคุมคุมกัน
ครั้งที่ 4	เรื่องรู้เท่าทันอารมณ์เพศ
ครั้งที่ 5	เรื่องความเบี่ยงเบนทางเพศ
ครั้งที่ 6	เรื่องทักษะการปฏิเสธ
ครั้งที่ 7	เรื่องทักษะการคิด ตัดสินใจและแก้ไขปัญหา
ครั้งที่ 8	เรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรมเสี่ยง

ในระหว่างการจัดกิจกรรม ผู้ศึกษาจะเก็บข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคล

3. ทำการทดสอบนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาโดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมอีกครั้ง แต่จัดเรียงใหม่และตรวจให้คะแนน

4. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ จากการทำแบบทดสอบก่อน-หลังเรียนและเนื้อหาที่ได้จากการสังเกตเป็นรายบุคคล การทำใบงาน แบบประเมินความพึงพอใจ นำข้อมูลมาจัดเป็นหมวดหมู่ แล้วเขียนเป็นรายงานการศึกษาลักษณะของการพรรณนาอธิบายความ